OIKAISUVAATIMUS

SATAHADno-2026-10669

Pihlavan hammashoitolan sulkeminen ja palvelutuotannon siirto.

Vaadin, että päätös Pihlavan hammashoitolan sulkemisesta ja palvelutuotannon siirrosta perutaan.

Perustelut:

Päätös olisi merkittävyytensä vuoksi kuulunut ehdottomasti aluehallituksen päätettäväksi.

Ennakkovaikutusten arvioinnit ovat valmistuneet 24.9.2026, kun päätös on tehty 22.9.2026. Ilmeistä siis on, etteivät laaditut arvioinnit ole olleet käytössä päätöstä tehtäessä. Syntyy vaikutelma, että ensin tehdään päätös ja kivan positiivisilla lauseilla saadaan se jälkikäteen näyttämään asianmukaiselta ratkaisulta.

Pihlavan hammashoitolassa kerrotaan olleen vuonna 2025 yhteensä 4 039 toteutunutta asiakaskäyntiä. Kun tämä luku jaetaan vuoden jokaiselle arkipäivälle huomioimatta lomia ja arkipyhiä, saadaan noin 15 käyntiä päivässä. Luku kuvaa hyvinkin palvelun tarvetta Meri-Porin alueella.

Kuultu on myös, että yhtenä perusteluna on ollut se, etteivät asiakkaat tule ajoilleen Pihlavassa. Todellinen ajanvarausten määrä puuttuu kuitenkin vaikutusten arvioinnista. Mielenkiintoisen logiikan luo se, että tästäkin huolimatta ollaan valmiita siirtämään palvelut 14 kilometriä kauemmaksi. Ainakaan hammashoitoon hakeutumista tukevaa vaikutusta sillä ei ole.

Kun hammashoitola siirretään pois koulun yhteydestä, haastetaan myös vanhempien mahdollisuudet kuljettaa lasta työpäivän aikana. Ajallisesti puhutaan merkittävästä ajasta, kun esimerkiksi kaupungin suunnasta pitäisi lähteä ajamaan Meri-Poriin, hakea lapsi koulusta tai päivähoidosta, käyttää hänet hammashoidossa, palauttaa takaisin kouluun tai päiväkotiin ja ajaa itse takaisin työpaikalle. Koska kyseessä on koko Meri-Poria koskeva päätös, esimerkiksi Reposaareen suuntautuvien matkojen kilometrit ja matka-aika yli kaksinkertaistuvat.

Tämä tulee eteen ainakin päiväkoti- ja alakouluikäisten lasten kanssa.

Toisena seikkana ovat Pihlavan erityiskysymykset: vähävaraisuus, työttömyys, syrjäytyminen ja monet terveydelliset haasteet. Ajattelen, ettei Satakunnan hyvinvointialueella ole varaa unohtaa näitä seikkoja eikä siksikään siirtää palveluja kauemmaksi.

Nämä asiat ovat täyttä totta myös lapsiperheissä.

Melko tuoreessa erikoishammaslääkäri Heikki Alapullin väitöstutkimuksessa, josta uutisoitiin Helsingin Sanomissa 10.4., tuodaan esiin huolta ja faktoja liittyen lasten hammasterveyteen, joka on huolestuttavasti laskenut 2020-luvulla. Ilmeni, että viiden viime vuoden aikana erikoissairaanhoitoon on tullut lisääntyvässä määrin terveitä lapsia, joiden hammashoito vaatii nukutusta.

Ilmiö koskee väittelijän mukaan koko maata, vaikka lasten suun terveydestä ei tiedetä kansallisesti kovinkaan hyvin. Alapullin mukaan sairaudet polarisoituvat pienelle ryhmälle, ja tällä ryhmällä menee entistä huonommin. Vuonna 2025 HUSissa tehtiin 2 600 hammashoitotoimenpidettä nukutuksessa. Suurin osa näistä lapsista oli alle kouluikäisiä, joilla oli muun muassa hammasperäisiä infektioita.

Toisessa lähteessä mainitaan, että erityinen huoli koskee noin 20 prosenttia lapsista (Yle 3/2023).

Selvää on, että kun vanhemmilla on haasteita arkipäiväisessä selviytymisessä, vaikutusten arvioinnissa mainitut omahoidon keinot eivät saa niille kuuluvaa huomiota päivittäisissä rutiineissa. Puhutaan selviytymisestä päivästä seuraavaan ja usein myös sukupolvelta toiselle siirtyvistä toimintamalleista, jotka luovat haasteita uudenlaisen omahoidon opettelulle.

Väitöstutkimuksessa Alapullin mukaan perheiden ohjaamisessa tarvitaan pitkäjänteisyyttä ja luottamuksen syntymistä. Nyt siihen luodaan välimatkalla esteitä, joilla koetellaan sekä vanhempien jaksamista että taloudellista tilannetta.

Aikuisten osalta tutkimukset osoittavat, että krooninen ientulehdus lisää sydän- ja verisuonisairauksien sekä diabeteksen riskiä, koska se ylläpitää elimistössä matala-asteista tulehdusta. Riskiryhmään kuuluvat aikuisten lisäksi etenkin iäkkäämmät ihmiset.

Kun tämä yhdistetään Pihlavasta poistettuihin perusterveydenhuollon palveluihin, voi vain ihmetellä tehtyjä päätöksiä.

Ennakkovaikutusten arvioinnissa ei puhuta säästöjen määrästä, mikä herättää kysymyksen: löytyykö niitä?

Työntekijöiden tilanteesta kirjoitetaan lauseilla, joiden lähtökohtia lukija ei tiedä. Onko työntekijöiltä kysytty ajatuksia, toiveita ja mielipiteitä?

Onko kyse enemmän siitä, miten esihenkilötehtävissä toimivista koostunut ennakkovaikutusten arviointiryhmä olettaa tai jopa toivoo henkilökunnan kokevan asian?

Monin sanankäänteinen perustellaan ison toimipisteen etuja. Meri-Porin asukkaiden oikaisuvaatimusten tulva puhuu kuitenkin aivan toisenlaista kieltä.

Ihmiset eivät halua suuria yksiköitä eivätkä pitkiä välimatkoja.

Monista seikoista johtuen en voi pitää sulkemispäätöstä perusteltuna enkä usko, että tässä tapauksessa salkkuvastaanotoilla voidaan korvata menetettyjä palveluita.

Satakunnan hyvinvointialueen viranhaltijapäätös Pihlavan hammashoitoa koskien heikentää jälleen olennaisesti koko Meri-Porin palveluverkostoa ja ottaa riskejä merkittävän asian,eli suun terveydenhuollon kustannuksella.